

25. Коновалова В.Е. Генезис криминалистической тактики. *Криміналістика XXI століття* : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (25-26 листопада 2010 р.). Харків : Право, 2010. С. 347–350.

26. Журавель В.А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: монографія. Харків : Вид. агенція Апостіль, 2012. 304 с.

27. Щур Б.В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик : монографія. Харків : Харків юридичний, 2010. 320 с.

28. Коновалова В.Е., Колесниченко А.Н. Криминалистическая характеристика преступлений : учебное пособие. Харьков : Юрид. Ин-т, 1985. 93 с.

29. Васильев А.Н., Яблоков Н.П. Предмет, система и теоретические основы криминалистики. Изд-во Моск. Ун-та, 1984. 143 с.

ПАСЬКО О. М.,

кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри криміналістики
та психології

(Одеський державний університет
внутрішніх справ)

УДК 343.1

DOI <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2020.3.32>

НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФУНКЦІЙ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ

Автором розглянуто сучасний стан професійної діяльності слідчих і необхідність відповідати сучасним інформаційним технологіям, які плінні та мінливі. Для цього працівник органів досудового розслідування повинен бути спроможним чітко визначати, обмірковувати та виконувати професійні функції сфери діяльності. У зв'язку із реорганізаційними етапами у Національній поліції України виникає нагальна потреба уточнення й узагальнення функцій слідчого відповідно до нових законодавчих змін у державі.

Тому автором визначені єдині та уніфіковані функції працівників слідства органів досудового розслідування з урахуванням чинного законодавства України та сфер діяльності: особистісної, соціальної та діяльнісної. Проаналізовано нормативно-правові акти, які визначають діяльність слідчого на предмет забезпечення груп функцій.

Дослідивши тлумачення терміна «функція», ми визначили, що вона реалізується шляхом виконання обов'язків у певних напрямках роботи. Зосереджується увага саме на обов'язках працівника органу досудового розслідування при виконанні посадових інструкцій відповідно до кола напрямів.

Запропоновано сфери діяльності функцій класифікувати на три сфери (особистісну, соціальну та діяльнісну) та п'ять груп, які поділяються на певні підвиди: гносеологічну (аналітичну, оцінну, креативну), операціональну (виконавчу, комунікативну, пошукову, розшукову, засвідчувальну, педагогічну), стратегіко-тактичну (діагностичну, прогностичну, рефлексійну, технологічну), управлінську (організаційну, розподіляючу, контролюючу, регулятивну, координаційну), профілактичну (запобіжну, захисну).

Доведено, що усі групи та їхні підвиди взаємопов'язані між собою і взаємозалежні та тільки у єдиному комплексі визначають єдину систему професійної діяльності слідчого органів досудового розслідування.

Ключові слова: *функція, особистісна, соціальна, діяльнісна сфери, гносеологічна, операціональна, стратегічно-тактична, управлінська та профілактична функції.*

Pasko O. M. Ways of the National Police bodies investigative units' functions improvement

This work deals with the current state of professional activity of investigators and the need to be at a high level meeting the requirements of modern information technologies, which are unstable and changeable. In this regard, the pre-trial investigation officer must be able to clearly define, reflect and perform the professional functions in the operative sphere. And in connection with the reorganization stages in the National Police of Ukraine, there is an urgent need to clarify and summarize the investigator's functions according to the new legislative changes in the country.

Therefore, the author defines the unified functions of the officers of the pre-trial investigation bodies, taking into account the current legislation of Ukraine and the activity spheres: personal, social and activity-like. The normative legal acts are analyzed, which will determine the activity of the investigator for ensuring the groups of functions.

Having studied the interpretation of the term function, it is determined that it is realized by performing duties at certain areas of work. Adapting this definition for the investigators, it focuses specifically on the duties of the officer of the pre-trial investigation body under executing service instructions according to a round of duties.

It is proposed to define the areas of activity of functions to be classified into three areas (personal, social and activity-like) and five groups, which in its turn are divided into specific subgroups: epistemological (analytical, evaluative, creative), operational (executive, communicative, search, investigative, verificatory, pedagogical), strategic and tactical (diagnostic, prognostic, reflective, technological), managerial (organizational, distributive, controlling, regulatory, coordination), prophylactic (preventive, protective).

It is proved that all groups and their subgroups are interconnected and interdependent and only in a single complex determine the unified system of professional activity of investigative bodies of the pre-trial investigation.

Key words: *function, personal, social, activity spheres, epistemological, operational, strategic and tactical, managerial, prophylactic functions.*

Вступ. Сучасний етап державотворення відбувається в умовах змін в економічних, політичних, соціальних сферах, що зумовлюється необхідністю відповідати сучасним інформаційним технологіям, які плинні та мінливі. Тому слідчі підрозділи органів досудового розслідування Національної поліції України (далі – поліція) повинні ефективно та якісно виконувати професійну діяльність.

Слідчий підрозділу органів досудового розслідування повинен бути компетентним і висококваліфікованим працівником поліції. Для того, щоб виконувати професійні обов'язки на високому професійному рівні, він повинен бути спроможним чітко визначати, обмірковувати та виконувати функції сфери діяльності. Тому слід визначити єдині та уніфіковані функції працівників слідства органів досудового розслідування.

Проблематикою готовності поліцейських до професійної діяльності займалися такі провідні науковці, як Г.О. Балл, С.А. Бондаренко, А.А. Деркач, Т.Г. Жаровцев, Е.Ф. Зєр,

А.Ф. Линенко, Р.І. Лучечко, О.М. Лукашевич, Л.С. Нерсесян, В.Н. Пушкин, Л.Г. Семушина, В.О. Сластьонін, Ю.Т. Русаков, В.І. Уруський, Є.А. Фарапонова, О.М. Цільмак, В.Т. Чичикін, Г.Х. Яворська, С.Х. Яворський, С.І. Яковенко.

Професійна діяльність слідчого крізь призму функцій і повноважень розглядалися у наукових працях О.М. Бандурки, Н.А. Громова, А.Л. Гуляєва, О.Г. Ратинова, О.М. Цільмак та ін., проте переважна кількість наукових надбань і праць були опубліковані у різні часові періоди. У зв'язку із реорганізаційними етапами у Національній поліції України виникає нагальна потреба уточнення й узагальнення функцій слідчого відповідно до нових законодавчих змін у державі.

Питанням професійної діяльності та функцій слідчих присвячена велика кількість наукових праць, проте не існує чіткого розмежування видів і підвидів функцій діяльності слідчого з урахування чинного законодавства крізь призму сфер діяльності, що дозволить визначити необхідність і доцільність удосконалення функціональних обов'язків слідчих органів досудового розслідування поліції.

Постановка завдання. Метою статті є розробка єдиної та уніфікованої класифікації функцій професійної діяльності працівників слідства підрозділів органів досудового розслідування поліції відповідно до повноважень, визначених у КПК України, з урахуванням чинного законодавства та сфер діяльності.

Результати дослідження. Професійна діяльність слідчих органів досудового розслідування регламентована національними та міжнародними нормативно-правовими актами. Так, Конституція України [1] визначає, що забезпечення державної безпеки і захист державного кордону України покладаються на відповідні військові формування та правоохоронні органи держави (ст. 17 Конституції України). Саме вони насамперед покликані реалізовувати захист прав і законних інтересів громадян. І, відповідно, поліція є центральним органом виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку (ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію») [2].

У п. 3.1. наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України» [3] визначений перелік із восьми пунктів функцій органів досудового розслідування.

Для того, щоб детальніше визначити основні функції слідчого, ми пропонуємо розібратися зі змістовим тлумаченням терміна «функція». Ми звернулися до наукових і тлумачних словників та енциклопедій, які під функцією розуміють: діяльність, роль об'єкта в рамках деякої системи, роботу, вироблена органом, організмом; роль, значення (призначення,) чого-небудь [6]; обов'язок, коло діяльності [7]; діяльність, обов'язок, роботу [8]; обов'язок, коло діяльності, призначення [9] та ін.

Отже, дослідивши тлумачення терміна «функція», визначаємо, що вона реалізовується шляхом виконання обов'язків у певних напрямках роботи. Адаптуючи це визначення для слідчих, зосереджуємо увагу саме на обов'язках працівника органу досудового розслідування при виконанні посадових інструкцій відповідно до кола напрямів.

При виконанні професійних обов'язків слідчого слід враховувати усі характерні особливості цієї професії. Проаналізувавши літературні джерела в аспекті компетентностей і повноважень працівників органів досудового розслідування поліції (Д.О. Александрова, В.Г. Андросюка, О.М. Бандурки, В.В. Бедя, В.Д. Берназа, В.Л. Васильєва, В.О. Коновалової, Л.І. Казміренко, А.Р. Ратинова, С.М. Смокова, О.М. Столяренка, Ю.В. Чуфаровського, О.М. Цільмак та ін.), ми підтримуємо думку А.І. Зимньої [10] та виділяємо три типи ключових компетентностей слідчого: 1) компетентності, пов'язані зі ставленням особистості до себе; 2) компетентності, які зумовлюють взаємовідносини особи з навколишнім середовищем, соціумом; 3) компетентності, безпосередньо пов'язані із трудовою діяльністю суб'єкта.

Нами була розроблена особистісно-соціально-діяльнісна компетентнісна модель слідчого та виділені три типи ключових компетентностей – особистісні, соціальні та діяльнісні, які складаються з певних видів і підвидів [11].

Відповідно до цієї класифікації та з урахуванням особистісно-соціально-діяльнісного підходу ми пропонуємо розглядати та систематизувати функції слідчого крізь призму трьох взаємопов'язаних сфер діяльності – особистісної, соціальної та діяльнісної.

Проаналізувавши нормативно-праві акти, які регламентують діяльність слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України та слідчу діяльність, на нашу думку, слід виділити такі **сфери функцій**: особистісну, соціальну та діяльнісну, які поділяються на певні групи (гносеологічну, операціональну, стратегічно-тактичну, управлінську та профілактичну) та підгрупи (аналітичну, оцінну, креативну, виконавчу, комунікативну, пошукову, розшукову, засвідчувальну, педагогічну, діагностичну, прогностичну, рефлексійну, технологічну, організаційну, розподіляючу, контролюючу, регулятивну, координаційну, захисну, запобіжну) (див. рис. 1). Слід зазначити, що ці сфери діяльності функцій слідчого, групи та їх підвиди взаємопов'язані та взаємозалежні.

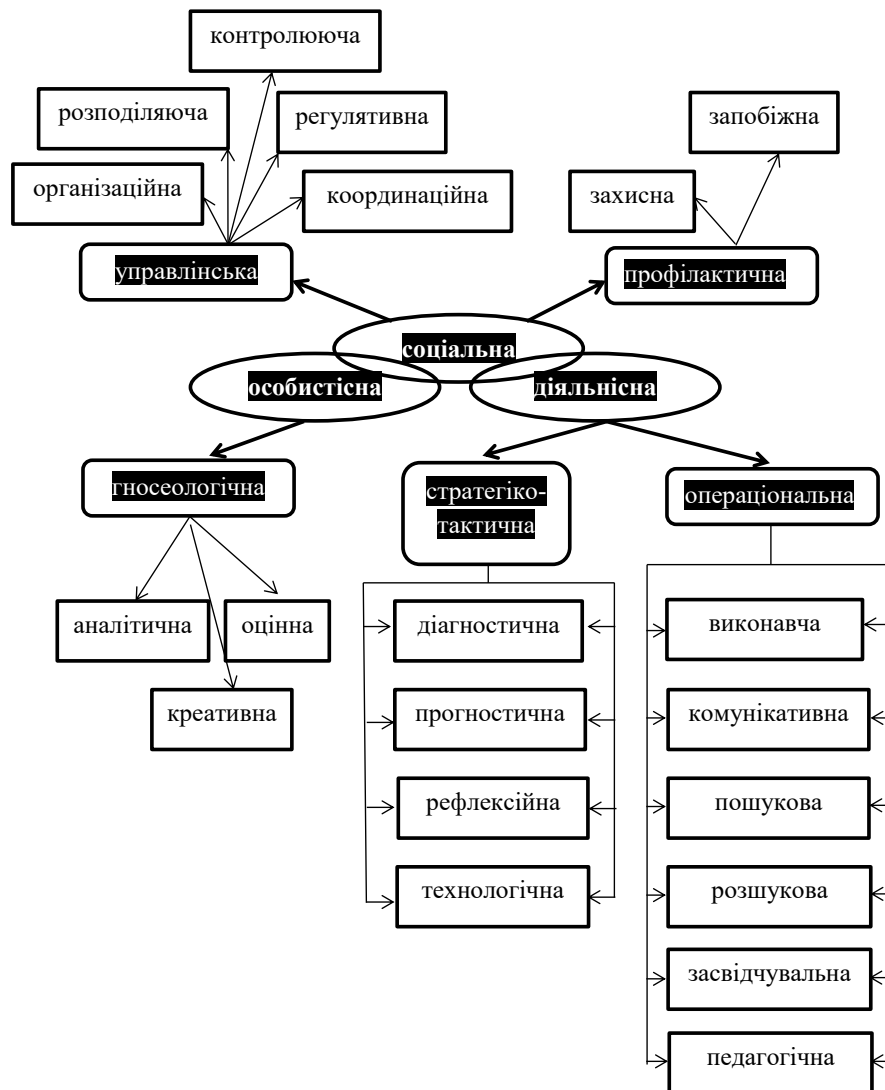

Рис. 1. Сфери діяльності функцій працівників органів досудового розслідування

Особистісна сфера діяльності функцій слідчого пов'язана із розвитком особи професіонала і спрямована на ставлення особи до самої себе й адекватне уявлення про власні можливості у разі необхідності їх розвивати та вдосконалювати.

1. Гносеологічна функція – (із грецької «gnosis» – знання, «logos» – навчання) полягає в інтелектуальній діяльності слідчого.

1.1. Аналітична – полягає в розумових та інтелектуальних операціях (аналізі, синтезі, порівнянні, узагальненні, абстракції, конкретизації) та певних формах мислення (асоціації, судження, умовиводи, розумінні, понятті) слідчого під час здійснення професійних завдань.

Ця функція визначається у нормативно-правових актах (пп. 3.1.2, 3.1.4, 3.1.6, 7.3.4, 7.3.6 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України»; пп. 4.1, 4.34, 4.62 Постанови Кабінету міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України» та ін.).

1.2. Оцінна – полягає в усесторонній, неупередженій, об'єктивній кількісній і якісній оцінці ситуації, явищ, поведінки, дії (бездіяльності) або речей, об'єктів досудового розслідування тощо. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (ч. 1 ст. 94 КПК України та ін.).

1.3. Креативна – полягає у творчому перетворенні діяльності та нестандартному підході при вирішенні завдань досудового розслідування та проведенні гласних і негласних слідчих (розшукових) дій. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (пп. 3.1.6, 7.2.4, 7.2.5, 3.1.6 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України»; пп. 4.36, 4.37 Постанови Кабінету міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України» та ін.).

Діяльнісна сфера діяльності функцій слідчого пов'язана із розвитком особи професіонала і спрямована на засвоєння та здійснення провідного виду діяльності.

2. Операціональна – полягає у безпосередньому здійсненні досудового розслідування.

2.1. Виконавча – полягає у виконанні письмових доручень і вказівок прокурора, слідчого судді, ухвал суду, відповідних запитів, які надаються у законному порядку від інших правоохоронних органів, органів державної влади України, а також відповідних органів іноземних держав на підставі міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких дано Верховною Радою України. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (ч. 1 ст. 9, п. 6 ч. 2 ст. 40, ч. 4 ст. 40, ч. 6 ст. 214, ч. 2–3 ст. 290 КПК України; пп. 3.1.8, 5.3.4, 5.3.9, 5.4.5, 5.4.17, 6.3.3, 6.3.5 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України»; п. 2.1 наказу МВС України від 09 листопада 2016 р. № 1179 «Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських», п. 1.1 наказу МВС України від 08 червня 2017 р. № 480 «Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю» та ін.).

2.2. Комунікативна – полягає в ефективній взаємодії слідчого з учасниками кримінального провадження залежно від наявності посередників комунікації у безпосередньому спілкуванні (допит ст. 224–226 КПК України та ін., роз'яснення п. 3 ч. 5 ст. 69 КПК України та ін.) та опосередкованому (писемному – протокол ст. 104 КПК України та ін., постанова ст. 110 КПК України та ін., повідомлення ст. 111 КПК України та ін., клопотання ст. 184 КПК України та ін. й технічному – поштою, електронною поштою чи факсимільним зв'язком, здійснення виклику по телефону або телеграмою (ст. 135, ст. 232 КПК України та ін.)). Ця функція визначається у нормативно-правових актах (ч. 2 ст. 20, ч.1 ст. 96, ст. 111–112, ч. 5 ст. 195, ст. 224–227, ч. 2 ст. 302, ч. 7 ст. 469 КПК України, п. 5.4.8 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України» та ін.).

2.3. Пошукова – полягає у виконанні заходів щодо відокремлення криміналістичної важливої інформації (слідів злочину, певних ознак, зброї, засобів злочину та ін.) відповідно до норм КПК України. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (пп. 2.1.5, 6.3.2, 5.2.4, 5.3.4 наказу МВС від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності орга-

нів досудового розслідування Національної поліції України»; п. 2.6 наказу МВС України від 07 липня 2017 р. № 575 «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні» та ін.).

2.4. Розшукова – полягає у виконанні гласних і негласних слідчих (розшукових) дій і заходів із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів, які сприятимуть отриманню інформації про злочин або особу, котра його вчинила, без її відома. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (п. 2 ч. 2 ст. 40, гл. 20–21 КПК України; наказом Генеральної прокуратури України, МВС України, СБУ, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 р. № 114, 1042, 516, 936, 1687, 5 «Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій і використання їх результатів у кримінальному провадженні» та ін.).

2.5. Засвідчувальна – полягає у виконанні заходів щодо офіційного оформлення документів і надання їм процесуальної форми відповідно до законодавства України. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (п. 7 ч. 2 ст. 40, ч. 2 ст. 49, ст. 103, ст. 106, ст. 109, ч. 1 ст. 214, ч. 6 ст. 214 КПК України; пп. 7.3.3., 5.2.4, 5.3.4, 7.2.2, 5.3.11, 5.4.8, 5.4.12 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України»; п. 7.2 наказу МВС України від 08 лютого 2019 р. № 100 «Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події» та ін.).

2.6. Педагогічна – полягає у наданні теоретичних і практичних знань, вмінь і навичок і підвищенні кваліфікації та професійної майстерності серед працівників поліції органів досудового розслідування з питань розслідування кримінальних правопорушень. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (ст. 1 Закону України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України» від 22 лютого 2006 р. № 3460; пп. 3.1.7, 7.3.11, 3.1.3, 7.2.3, 8.3.11, 8.3.5, 9.5.1, 9.5.6 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України»; пп. 1.4, 1.6 наказу МВС «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України від України» 26 січня 2016 р. № 570 та ін.).

3. Стратегічно-тактична – полягає у плануванні процесу майбутніх гласних і негласних слідчих (розшукових) дій із використанням певних тактичних дій, прийомів, заходів.

3.1. Діагностична – полягає у діагностуванні кожної конкретної ситуації, явища, ймовірності прояву певної поведінки особи. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (пп. 2.8.1, 7.3 наказу МВС України від 07 липня 2017 р. № 575 «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні» та ін.).

3.2. Прогностична – полягає у реконструкції обставин, дій, подій, явищ, які були у момент вчинення злочину, конструюванні моделі розслідування матеріалів кримінального провадження, прогнозуванні власних дій та дій інших осіб; плануванні тактичних заходів щодо проведення гласних або негласних слідчих (розшукових) дій. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (пп. 2.1.3, 7.3.9, 2.1.4, 2.1.5 3 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України» та ін.).

3.3. Рефлексійна – полягає у сприйнятті та відчутті інших, що зумовлюється необхідністю поставити себе на місце іншого для передбачення його дій, поведінки, вчинків тощо. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (п. 2.1.6 Наказу МВС України від 16 лютого 2018 р. № 111 «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України» та ін.).

3.4. Технологічна – полягає у виборі дієвої технології досудового розслідування, тобто певних методів, прийомів, засобів і способів кримінального провадження. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (п. 3.5 Наказу МВС України 08 лютого 2019 р. № 100 «Про затвердження Порядку ведення єдиного обліку в органах (підрозділах) поліції заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та інші події» та ін.).

Соціальна сфера діяльності функцій слідчого пов'язана із розвитком особи професіонала і спрямована на орієнтування у сучасних правовідносинах, знаходження правомірних психологічних прийомів спілкування.

4. Управлінська – полягає в керуванні діями учасників кримінального провадження, державних органів та установ із метою якісного проведення гласних або негласних слідчих (розшукових) дій.

4.1. Організаційна – полягає у виконанні заходів щодо організації процесу слідчих (розшукових) дій по кримінальному провадженню, а також взаємодії та згуртованості. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (пп. 1.7, 3.1.5, 6.7, 5.2.3, 5.3.1, 5.3.3, 5.3.11, 5.3.15, 5.4.2, 5.4.4, 5.4.18 1.7, 3.1.5, 6.7, 5.2.3, 5.3.1, 5.3.3, 5.3.11, 5.3.15, 5.4.2, 5.4.4, 5.4.18 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України» та ін.).

4.2. Розподіляюча – полягає розподілі дій, повноважень, обов'язків учасників кримінального провадження. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (ст. 49, 53, ч. 1 ст. 217, ст. 227, ч. 1 ст. 509 КПК України та ін.).

4.3. Контролююча – полягає у перевірці слідчим доручень щодо проведення гласних або негласних слідчих (розшукових) дій, які виконують відповідні оперативні підрозділи згідно з положеннями КПК України.

Ця функція впорядковує систему взаємодій, що призводить до підвищення стійкості та цілісності елементів діяльності правоохоронної системи. Вона визначається у нормативно-правових актах (п. 1–3 ч. 2 ст. 39 КПК України; пп. 6.3.3, 7.2.2, 7.2.3 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України»; п. 10.1.5 наказу МВС України від 16 лютого 2018 р. № 111 «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України»; пп. 2.2, 2.5, 2.11.1, 3.1–3.3.1 наказу Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 р. № 114, 1042, 516 «Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій і використання їх результатів у кримінальному провадженні» та ін.).

4.4. Регулятивна – полягає у врегулюванні слідчим процесу здійснення слідчої (розшукової) дії та негласної слідчої (розшукової) дії шляхом коректування поведінки та діяльності учасників кримінального провадження. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (ч. 1 ст. 40 КПК України, п. 6.7 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України» та ін.).

4.5. Координаційна – полягає в узгодженні дій у часі та просторі слідчого та іншими учасниками досудового розслідування. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (пп. 5 ч. 2 ст. 39, ч. 3 ст. 39, п. 3 ч. 2 ст. 40, п. 5 ч. 2 ст. 40, ч. 3–4 ч. 40, ч. 6 ст. 218, ч. 6 ст. 237, ст. 275, ч. 2 ст. 491, ч. 1 ст. 509 КПК України, пп. 1.7, 5.4.16, 6.8 наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України»; п. 5.2. наказу МВС України від 14 квітня 2016 р. № 296 296 «Про затвердження Інструкції з організації обліку та руху кримінальних проваджень в органах досудового розслідування Національної поліції України»; пп. 1.1, 2.6 наказу МВС України від 08 червня 2017 р. № 480 «Про затвердження Порядку застосування електронних засобів контролю»; п. 10.1 наказу МВС України від 16 лютого 2018 р. № 111 «Про

затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України»; пп. 1.4, 2.8.1 наказу МВС України від 07 липня 2017 р. № 575 «Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні» та ін.).

5. Профілактична – полягає у виявленні причин та умов, які передують вчиненню правопорушень, із метою вжиття необхідних запобіжних заходів для їх усунення та ліквідації.

5.1. Запобіжна – полягає у виконанні заходів, спрямованих на попередження злочинності у суспільстві та недопущення проявів негативної девіантної та делінквентної поведінки. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (пп. 2.5, 5.3.4 наказу МВС України наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України»; пп. 1, 3.3, 5.1 Постанови Кабінету міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878 «Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України»; п. 2.4 наказу МВС України від 16 лютого 2018 р. № 111 «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України» та ін.).

5.2. Захисна полягає у виконанні заходів, спрямованих на забезпечення особистої безпеки громадян, захист їх прав і свобод, законних інтересів. Ця функція визначається у нормативно-правових актах (ст. 2 КПК України; пп. 5 ст. 29, ч. 10 ст. 45 Закону України «Про Національну поліцію»; ст. 7 Закону України «Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України» від 22 лютого 2006 р. № 3460; п. 2.1.6 наказу МВС України від 16 лютого 2018 р. № 111 «Про затвердження Інструкції з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України» та ін.).

Отже, чіткий перелік функцій слідчого визначений у п. 3.1. наказу МВС України від 06 липня 2017 р. № 570 «Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України». Проте, на нашу думку, він не є обмеженим і потребує певних уточнень і доповнень. У зв'язку із цим ми визначили найбільш важливі п'ять груп функцій крізь призму сфер діяльності.

Висновки. Нами проаналізовано нормативно-правові акти, які визначають діяльність органів досудового розслідування на предмет забезпечення сфер діяльності, груп функцій щодо діяльності працівників органів досудового розслідування.

Функції класифіковано на п'ять груп крізь призму особистісної, соціальної та діяльнісної сфери діяльності, які поділяються на певні підвиди: гносеологічну (аналітичну, оцінну, креативну), операціональну (виконавчу, комунікативну, пошукову, розшукову, засвідчувальну, педагогічну), стратегіко-тактичну (діагностичну, прогностичну, рефлексійну, технологічну), управлінську (організаційну, розподіляючу, контролюючу, регулятивну, координаційну), профілактичну (запобіжну, захисну).

Вперше надані чіткі та систематизовані визначення кожному із підвидів функцій відповідно до певного професійного напрямку.

Доведено, що усі сфери груп і їх підвиди взаємопов'язані та взаємозалежні та тільки у єдиному комплексі визначають єдину систему професійної діяльності слідчого органів досудового розслідування.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 19.04.2020).
2. Про Національну поліцію : Закону України від 20 липня 2015 р. № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/> (дата звернення: 19.04.2020).

3. Про організацію діяльності органів досудового розслідування Національної поліції України : наказ МВС України від 06 липня 2017 р. № 570. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/z0918-17/> (дата звернення: 19.04.2020).
4. Функція. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/> (дата звернення: 19.04.2020).
5. Функція. *Современный толковый словарь*. URL: <http://poiskslov.com/word/функція/> (дата звернення: 19.04.2020).
6. Функція. URL: <http://poiskslov.com/word/функція/> (дата звернення: 19.04.2020).
7. Функція. Компонент. Товарицькість. URL: http://ukrslov.com/slovnik_synonimiv_karavanskogo/page/funktsiya.19145. (дата звернення: 19.04.2020).
8. Психологический словарь / под ред. В.П. Зинченко, Б.Г. Мещерякова. Москва : Педагогика-Пресс, 1996. 440 с.
9. Функція. URL: <http://poiskslov.com/word/> (дата звернення: 19.04.2020).
10. Зимняя И.А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования. *Высшее образование сегодня*. 2003. № 5. С. 34–42.
11. Пасько О.М. Компетентнісна модель фахівців органів досудового слідства. *Науково-практичний журнал Південного наукового Центру АПН України*. 2009. № 1. С. 107–111.

